

HUSin ohje koronavirusrokotuksista työharjoitteluun tulevalle opiskelijalle

1 Johdanto

Tämä ohje koskee Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUS) työharjoitteluun tulevia opiskelijoita ja heidän oppilaitoksiaan. Ennen työharjoittelun alkua opiskelijan tulee tarkistaa rokotussuoja **hyvissä ajoin, viimeistään 2 kuukautta** ennen työharjoittelun alkua voimassa olevan HUS ohjeen mukaisesti!

Koronavirusrokotukset ovat olennainen osa HUSin potilas- ja työturvallisuutta. Tartuntatautilakiin on säädetty uusi, väliaikaisesti 1.1.-31.12.2022 voimassa oleva 48 a §. Sen mukaan työnantaja voi vain erityisestä syystä käyttää asiakkaiden ja potilaiden kanssa työskentelyyn henkilöä, jolla ei ole riittävää suojaa koronaviruksen (Covid-19) aiheuttamaa tautia vastaan.

Koronavirusrokotusten osalta edellytämme opiskelijoilta vastaavaa rokotesuojaa kuin työharjoitteluyksikön työntekijöiltä. Työharjoittelujakson alussa opiskelijalta selvitetään ensimmäisenä päivänä suoja koronavirustautia vastaan (rokotukset tai sairastettu tauti).

2 Riittävän suojan varmistaminen

Koronavirusrokotukset ovat vapaaehtoisia, mutta riittävän suojan varmistaminen ja siihen liittyvät toimenpiteet ovat työharjoittelupaikan työnantajan lakisääteinen velvollisuus. Opiskelijan on huolehdittava **vähintään 2 viikkoa ennen** työharjoittelujakson alkamista, että alla olevat ehdot suojasta täyttyvät (ellei ole rokotteen vasta-aiheita).

Tartuntatautilain 48 a §:n perusteella **riittäväksi suojaksi** katsotaan:

- kolme koronavirusrokoteannosta, ja viimeisestä rokotuksesta on kulunut vähintään viikko* tai
- laboratoriovarmistettu sairastettu tauti ja kaksi rokoteannosta** (ks. [THL:n ohje](#)) tai
- laboratoriovarmistettu sairastettu tauti 6 kuukauden sisällä***.

**Jos opiskelija on rokottamaton tai saanut vain yhden rokoteannoksen, suoja on riittämätön ja työharjoittelujaksoa ei voida aloittaa. Katso tarkemmat ohjeet liite 1 siitä, milloin opiskelija voi aloittaa tai jatkaa työharjoittelujaksoa FFP2/3-hengityksensuojaimen ja varotoimiohjeiden kanssa ennen riittävän rokotussuojan täyttymistä.*

***Suositellaan kolmannen rokoteannoksen ottamista 3-4 kuukauden kuluttua toisesta rokoteannoksesta tai sairastetusta taudista sen mukaan, kumpi on ollut viimeisin (Liite 1). Rokotuksia voi saada omassa työyksikössä, jos on riittävästi rokotettavia kerralla. Asiasta voi kysyä esihenkilöltä. Rokotuksiin voi myös varata ajan kuntien rokotuspisteille Koronarokotusaika.fi -ajanvarauksen kautta tai olemalla yhteydessä oman kotikuntaan. Työterveyshuollon rokotuspisteistä tiedotetaan erikseen intrassa.*

****HUSissa on päädytty omikronvariantin vuoksi siihen, että laboratoriovarmistettu tauti antaa suojaa vain 3 kuukauden ajan (toisin kuin lain 48 a §:ssä todetaan). Katso tarkemmat ohjeet taulukosta (Liite 1) siitä, milloin opiskelija voi aloittaa tai jatkaa työharjoittelujaksoa FFP2/3-hengityksensuojaimen ja varotoimiohjeiden kanssa ennen riittävän suojan täyttymistä.*

Opiskelija, jolla on kaksi rokoteannosta ja rokotuksesta on kulunut vähintään viikko, tulee käyttää työharjoitteluyksikön ohjeistamana FFP2/3-hengityksensuojainta harjoitteluvuoron ajan siihen asti, kunnes kolmas rokoteannos on voimassa. Opiskelija saa FFP2/3-hengityksensuojaimet työharjoitteluyksiköstä harjoitteluvuoron ajalle. Opiskelija saapuu työharjoitteluyksikköön kirurgisen suu-nenäsuojuksen kanssa ja vaihtaa sen yksikköön saavuttuaan venttiilittömään FFP2-hengityksensuojaimen tai joidenkin yksiköiden käyttämään FFP3-hengityksensuojaimen.

3 Ketä koskee?

HUSissa koronavirusrokotteita suositellaan vahvasti koko henkilöstölle ja HUSissa työharjoittelussa oleville opiskelijoille. Laissa säädetty suojat edellytetään kaikissa tehtävissä, **joissa työskennellään tai käydään toistuvasti sellaisissa tiloissa**, joissa potilaalle tai asiakkaalle voi aiheutua tartuntariski.

Seuraavien yksiköiden tehtäviin liittyy lähikontaktin aiheuttama riski:

- HUS-sairaanhoidoalueet/HUS Maku: kaikkien tulosyksiköiden henkilöstö (lääkärit, hoitohenkilökunta, muu henkilökunta) mukaan lukien sairaankuljetus
- HUS Apteekki
- HUS Asvia: laitos- ja ruokahuolto/potilaskuljetus/osastonsihteerit/neuvonnat
- HUS Työterveys
- HUS-Kiinteistöt Oy: huoltomiehet/vartijat
- HUS Diagnostiikkakeskus
- Myös muiden tulosalueiden työntekijät, jotka työskentelevät pääsääntöisesti tai käyvät toistuvasti asiakas- ja potilastiloissa (kuten esihenkilön arvion perusteella esimerkiksi HUS Logistiikan ja HUS Tietohallinnon henkilöstöä).

Suojaa ei edellytetä tilanteessa, jossa henkilö toimii esim. taloushallinnossa tai sairaalan keittiössä sellaisissa tehtävissä, joihin ei sisältyisi ollenkaan koronavirustaudin vakaville seuraamuksille alttiiden asiakkaiden ja potilaiden tapaamista. Näin ollen mm. tietyllä sairaalan osaston henkilöstöllä tulee olla tarvittava suoja koronavirustautia vastaan, jotta asiakkaiden ja potilaiden riski saada tartunta olisi mahdollisimman pieni.

Jos opiskelija ei voi ottaa koronavirusrokotuksia terveydellisistä syistä, opiskelija selvittää etukäteen tilanteen opiskeluterveydenhuollon kanssa. Opiskelija informoi työharjoitteluyksikköä viimeistään 2 viikkoa ennen työharjoittelun aloitusta. Esihenkilö arvioi mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä kliinisten opettajien kanssa, voidaanko opiskelijan työharjoittelua toteuttaa (ohjeena työharjoitteluyksikön antama FFP2/3-hengityksensuojaimen käyttö työharjoittelujakson ajan ja muut varotoimet). Mikäli opiskelijalla on mahdollisen tartuntataudin oireita, hän ei saa aloittaa työharjoittelujaksoa ennen oireiden syyn selvittämistä.

4 Kuka tarkistaa?

Esihenkilöiden on pyydettävä kaikissa edellä mainituissa yksiköissä opiskelijoita antamaan kirjallinen EU-koronatodistus riittävästä suojasta. Esihenkilö säilyttää terveydentilaa koskevat EU-koronatodistukset lukitussa kaapissa erillään muista henkilöstöä koskevista tiedoista korkeintaan kolmen vuoden ajan.

Ohjeen voimaantullessa 1.2.2022 jo työharjoittelussa olevat opiskelijat:

Harjoittelussa jo oleva opiskelija, jolla on kaksi rokoteannosta ja rokotuksesta on kulu-
nut vähintään viikko, voi jatkaa harjoitteluaan. Hänen tulee käyttää työharjoitteluyksi-
kön ohjeistamaa FFP2/3-hengityksensuojainta työvuoron ajan siihen asti, kunnes kol-
mas rokoteannos on voimassa.

Tämä ohje ja liite 1. ovat osa Toimitusjohtajan ohjetta (2/2022) Henkilöstön koronavirusrokotusten ohjeistus tartuntatautilain väliaikaisen 48 a §:n perusteella. Ohjeen tekijät: Kati Virtanen, Eeva Ruotsalainen, Jaana Vento, Mia Jourio, Anne Virolainen, Taina Ala-Nikkola, Cenita Blomqvist, Elina Koota, Susanna Ruuskanen. Ohjeen vastuuhenkilö on johtajaylilääkäri.

Liite 1. Taulukko riittävästä rokotussuojasta, suojautumistoimenpiteistä ja työsiirrosta.

Koronavirusstatus (rokotus tai sairastettu tauti)	Koronavirussuoja	Suojautumistoimenpiteet (ensisijaisesti venttiililtön FFP2-hengityksensuojain ja muut varotoimiohjeet) tai työsiirto	Ketä koskee?
Kolme rokoteannosta (vähintään 1 vko viimeisestä annoksesta)	Suoja kunnossa toistaiseksi.	Nykyinen työ jatkuu. Työyksikön nykyiset suojainkäytännöt voimassa.	Henkilökunta, opiskelijat
Laboratoriovarmistettu tauti (missä tahansa vaiheessa) ja kaksi rokoteannosta (vähintään 1 vko viimeisestä annoksesta)	Suoja kunnossa toistaiseksi. HUOM! Suositellaan kuitenkin myös kolmas rokoteannos 3–4 kk kuluttua toisesta rokoteannoksesta tai sairastetusta taudista sen mukaan, kumpi on ollut viimeisin.	Nykyinen työ jatkuu. Työyksikön nykyiset suojainkäytännöt voimassa.	Henkilökunta, opiskelijat
Laboratoriovarmistettu tauti (kotitesti ei kelpaa)	Suoja kunnossa vain 3 kk ajan sairastetusta taudista, jossa ensimmäinen rokoteannos otetaan aikaisintaan 6 vko kuluttua sairastetusta taudista. Toinen rokoteannos otetaan aikaisintaan 6 vko kuluttua ensimmäisestä rokoteannoksesta tai sairastetusta taudista. Lisätietoa THL:n ohje .	Voi olla nykyisessä työssä 3 kk ajan sairastetusta taudista, mutta kirurginen suu-nenäsuojus tai työyksikön suojainkäytännön mukaisesti FFP2/3-hengityksensuojain. Voi olla nykyisessä työssä, mutta yli 3 kk kuluttua sairastetusta taudista FFP2/3-hengityksensuojain, kunnes toisesta rokoteannoksesta on vähintään 1 vko. Sen jälkeen työyksikön suojainkäytännöt voimassa.	Henkilökunta, opiskelijat
Laboratoriovarmistettu tauti ja yksi rokoteannos	Suoja kunnossa vain 3 kk ajan sairastetusta taudista. Toinen rokoteannos otetaan aikaisintaan 6 vko kuluttua ensimmäisestä rokoteannoksesta tai sairastetusta taudista.	Voi olla nykyisessä työssä. FFP2/3-hengityksensuojain, kunnes toisesta rokoteannoksesta on vähintään 1 vko.	Henkilökunta, opiskelijat
Kaksi rokoteannosta (vähintään 1 vko toisesta annoksesta)	Suoja ei riittävä. Kolmas rokoteannos 3–4 kk kuluttua. HUOM! suositukset rokotusvälistä voivat muuttua.	Voi olla nykyisessä työssä. FFP2/3-hengityksensuojain, kunnes kolmannelta rokoteannoksesta on vähintään 1 vko.	Henkilökunta, opiskelijat
Yksi rokoteannos	Ei suoja. Toinen rokoteannos 3–4 vko kuluttua ja kolmas rokoteannos 3–4 kk kuluttua. HUOM! suositukset rokotusvälistä voivat muuttua.	Ei voi olla nykyisessä työssä. Työnantajalla muun työn tarjoamisvelvollisuus. Pääsee takaisin nykyiseen työhönsä vasta, kunnes toisesta rokoteannoksesta on vähintään 1 vko. Tämän jälkeen FFP2/3-hengityksensuojain, kunnes kolmannelta rokoteannoksesta on vähintään 1 vko.	Henkilökunta
Ei rokotettu, terveydellinen peruste (työterveyshuollon lausunto)	Ei suoja. Tarjotaan toista rokotetyyppiä, jos ei vasta-aiheita.	Voi olla nykyisessä työssä. Vaaditaan laboratoriovarmistettu koronavirus testi, joka tehty enintään 72 h ennen työvuoron alkua. Lisäksi FFP2/3-hengityksensuojain.	Henkilökunta
Ei rokotettu, ei terveydellistä perustetta	Ei suoja. Vahvasti suositellaan ottamaan kolmen rokoteannoksen sarja, ellei vasta-aiheita.	Ei voi olla nykyisessä työssä. Työnantajalla muun työn tarjoamisvelvollisuus (kts. ohje esihenkilöille). Lisäksi FFP2/3-hengityksensuojain.	Henkilökunta
Ei anna tietoa koronavirusstatuksesta	Ei suoja. Vahvasti suositellaan ottamaan kolmen rokoteannoksen sarja, ellei vasta-aiheita.	Ei voi olla nykyisessä työssä. Työnantajalla muun työn tarjoamisvelvollisuus (kts. ohje esihenkilöille). Lisäksi FFP2/3-hengityksensuojain.	Henkilökunta
Rokotettu ei EU:ssa hyväksytyllä rokotteella (esim. Sputnik)	Suoja ei todistetusti kunnossa. Kts. THL:n ohjeet ulkomailta annettujen rokotteiden voimassaolosta.	Laita kysymys sähköpostiin tartuntatautilaki48a.kysymykset@hus.fi	Henkilökunta